

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitási sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Hív az egyház s a magyar haza!

Csak pár nap választ el bennünket azon nagyfontosságú akasztól, midőn hazánk katolikus közönségének tanubizonyságot kell tenni, mekkora magas fokban lobog keble mélyén a lelkesedés azok iránt az országokat rengető eszmék iránt, melyek ennek a régmúlt keresztény Magyarországnak is hivatva volnának megadni az irányt a továbbfejlődésre azon az alapon, mely az egykori keresztény népek virágkorában boldogságot fakasztott a paloták szalonjaiban és a szegények viskóiban egyaránt. Igen!... Mert azokban az időkben a viskókban is megelégedés és jólét honolt, ma pedig még a palotákban sem lehet tudni, hányadán vagyunk.

A visszafejlődés jelei mutatkoznak mindenütt, amerre csak tekintünk, sőt bátran lehet mondani, hogy a pár évtized alatt megtett rekord egyenlő a bukással. Egyenlő a bukásával annak a generációnak, mely az illető nemzet gerinczének fentartó oszlopát volna hivatva képezni. Nem akarunk idegen népek-

hez kalandozni, holott az intő példa ott van a legkatholikusabb nemzetek jelen történetében, minket most elsősorban a magunk baja érdekel, mert annyi söpörni valónk van a saját portánk előtt, hogy talán a Herkulesek legiója sem tudna megbirkózni velök. Augiás istállója por szem ahhoz a szemethez képest, amely felgyülemletta nemzeteknek, respektíve Magyarországnak is egykor felszentelt csarnokában, hol a keresztény világnézet eszméit lengette a szellő nemcsak a lobogókön, hanem ápolta a faj és honszeretetet a szívek mélyén az egyházhoz és a hazához való törhetetlen ragaszkodás.

Azok a szívek rég kihültek. Mária országának helyét a felekezeten állam foglalta el, a vallásosság eltűnt, nyomába a hitetlenség és istentagadás lépett, az álbölcsek épen oly gonosz nyelvvvel s szemérmetlenül hirdetik világfelforgató tanaikat, mint abban a korszakban, mely a franczia vérfürdőt megelőzte. A kereszténység, jobban mondva a kath. egyház visszaszorított, jogában meg lett bénítva, mintegy

gondnokság alá van helyezve az állami omnipotentia tultengő befolyása mellett. Míg a kisebb felekezetek kivívták szabadságukat, s maguk rendelkeznek életük folyása és vagyonuk felett, addig a számra nézve legnagyobb katolikus egyház lépten-nyomon kénytelen tūrni az illetéktelen beavatkozásokat legkényesebb természetű belügyeibe is.

Hogy ez így van, mi magunk vagyunk az okai. Összetett kézzel néztük az ellenfelek térhódítását, oda sem hederítettünk a támadásokra, sem akaraterőnk, sem fegyvereink nem voltak, hogy azokat visszaverjük. Nemhogy sikra mertünk volna szállani az egyház jogainak védelmére, de szégyeltük megvallani, hogy katolikusok vagyunk. Csak a legutóbbi kemény lecke kezdte ébresztgetni a kath. öntudatot, midőn a felekezeten állam durva kézzel bele merészelt nyulni a lelkiismeretszabadságba s betolakodott a családok szentélyeibe. Akkor vettük észre, hogy kigyult fejünk felett a ház, mikor már nem lehetett semmit se menteni. Ez a katasztrófa azonban nem marad

Levél Sanyi barátomhoz.

Ujlaki Károly.

Leveledre választ vársz, nagyon jól látom: Ime hát nyomtatva, jó Sanyi barátom!

Mindennek előtte tudd meg, hogy hol vagyok: Ott, hol fejem felett másabb, csillag ragyog, Mint a te fatornyos alföldi faludban, Hol mafla, egyenes, nyakig sáros ut van.

Jönnél csak mifelénk (— értem városunkat)! Bezzeg a láthatár egy szikrát sem untat. Sziklát früstökölhetsz, ebédelhetsz untig, Nyomatóul forrást élvezhetsz csordultig.

A mogyoró-bokrot — (kinek hogy van kedve) Ketten szoktuk szedni: én meg egy vén medve. Fürödhetsz „surrantón” (hát ezt tudod, hogy mi? Ezeket szokták a szálfákat usztatni).

Minálunk csak még most lesz zöld a zöld- [paszuly,

(Azt mondják, mihamar le is fagy ravaszul). Szőlő, igaz, nincsen, de hát a hegy leve, Ugy hallom, Aradról folydogál ide le.

Csizmát már rendeltem, jégpatkókat rája, Mert a mi vidékünk furesa Istentája: Itt a halottakat nem „le” kvártélyozzák, Hanem „fel” nagy hegynék tetejére hozzák.

Mert — hogy ki is fejtsem — hegyen a [temető,

Jó magasan pihen a csöndben pihenő, Már mint aki pihen, mert hát képzeld el csak: Itt van vig világa a sok szép zsidónak,

S ezek a polgárok soha sem pihennek, Mint esik a fazékban, folyton jönnek mennek; Le a hegyről, fel a hegynék — nekik mindegy! Tarkábbnál tarkábban — akár a veresbegy.

Kik Tisza-Ujlaknál tutajon eveznek: Az oláh atyafik is erre születnek. Cipecek is vannak, jámboros pofával, No meg öreg urak hosszú pipaszárral.

Ha majd új éltednek új sodra erre hoz: Térj be egy pár szóra e vers írójához! De siess, mert a hír erre nem nyugtató, Azt mondják; nem soká mindent ellep a hó. Felső-Visó, 1906. szept. 10.

A torontai dominium.

— Elbeszélés. —

Irta: H. Nagy Jenő.

A vonat ablakából Torontától egészen Magyar-Keresztesig jól lehet látni: közvetlen mellette vágat el a robogó vonat.

Gyönyörködhetik az ember ebben az óriási birtokban, amelynek büszke urai a Torontaiak voltak.

Az uton messzire láthatja a gyönyörűen festő aransárga buzaföldeket, tarkítva az utszélen buzavirággal, kinyílt pipacsokkal. A buza után következnek a roppant kiterjedésű rozs-, tengeri-, burgonya-, repeze földek s a többi konyhanövények.

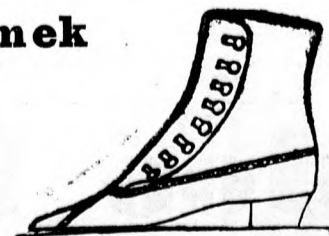
Egy kanyarodásnál előtűnik az ősi Torontay-kastély. Sok tornyával várnak nézhetné az ember.

Itt lakik a messzeföldön híres Torontay család. Azaz csak lakott. Mai napság sajnos — nem az övök már, valami gazdag idegen, Skuteeczki vette meg.

Grünfeld Testvérek
SZATMÁRON, Kazinczy-utca (Wallon-féle házban)

férfi-, női- és gyermek

Czipőüzletet
nyitottak !!!

haszon nélkül. Levontuk belőle a tanulságot a jövőre, megérlelte bennünk azt a tudatot, hogy hazánk katolikusainak nagy társadalmát tömöríteni kell, mert az olyan érzéssel leend, melyen nem vesz erőt az ellenség hatalma. Így született meg hazánkban a kath. nagygyűlések eszméje, melyek a németeknél már addigis el sem képzelhető sikereket voltak képesek elérni.

A jövő vasárnap nyílik meg Budapesten a VI. Kath. nagygyűlés. Hiv az egyháznak és a magyar hazának közös szent ügye, Ne maradjon el senki, akit legyőzhetetlen akadályok nem gátolnak meg. Meg kell mutatni a világnak, mely eddig lekicsinylően tudomást sem akart rólunk venni, hogy mi is létezőnk, hogy életet és levegőt kérünk, hogy, készek vagyunk rükra szállani egyházunk szabaeséséért s felvirágoztatásáért az egykor keresztény Magyarországnak.

A katolikus nagygyűlésről. Az országos katolikus nagygyűlés alkalmából szeptember 23-án vasárnap délután 1 1/2 órakor a budai Császárfürdő udvarán a budapesti és vidéki plébániák németajku hívei össze fognak gyülekezni, ahol is dr. Giesswein Sándor képviselő elnöke alatt, Auer István a katolikus összetartásról, Weicher Miklós a katolikus iskolákról, Huszár Károly a katolikus népszövetségről tartanak előadást. A gyűlésre jeggyel lehet bejutni. A jegyek a plébániákra előre megküldetnek, ha kérik. A gyűlés végeztével az egész tömeg az ottani kikötőből induló hajóval a Petőfiterre jön át és az eucharisztikus körmenetben részt vesz.

Az eucharisztikus körmenet. A VI. katolikus nagygyűlés alkalmából a hó 23-án délután tartják az eucharisztikus körmenetet. Ennek sora a következő: A váci-utcában északról délnek sorakoznak: a katolikus legényegyletek, katolikus ifjak köre, középiskolai és egyetemi ifjak, pesti urak

kongregációja, budai kongregáció. Az angol kisasszonyok templománál. Nővédek védenekkel, angol kisasszonyok, Ranolder-intézet, Mária nővérek intézete egyéb zárdák és nőegyletek. Urnök kongregációja, Oltár egyesület. A papság a belvárosi templomban gyülekezik. A belvárosi templom előtt a Ferenc-József-rakpart és Petőfi-téren a rendezőség által kijelölt beosztással a katolikus körök, katolikus munkásegyletek és egyéb társulatok, helybeli és vidéki plébániák menetei és a testületeken kívül állók tömege. A csoportok 3 1/2 órakor állnak fel, hogy az indulás 4 órakor pontosan történjék az adott jelre. A menet a Váci utcán, Deák Ferenc-utcán és Károly-köruton vonul négyes sorokban egészen a szent Ferenc-rendiek templomáig, hol a vezető főpap az Oltári Szentséggel a papság kíséretében megpihen és az egész menet átvonulását megvárja. Az egész körmenet a Kossuth Lajos-utcában a belvárosi templomig kettős sorfalat alkot, mely között az Oltári Szentséget kísérő papság végighalad. A templomban áldás fejezi be a körmenetet.

H I R E K.

Küldöttség a miniszternél. Mult esütörtökön *Fireczák* Gyula munkácsi püspök 4 lelkész, és 5 bíróból álló küldöttséget vezetett *Daranyi* földmívelési miniszter elé azon kérelemmel, hogy a Háthegy megvételére szükséges pénzt az állam kamatmentes kölcsönnel előlegezze, míg a vevő községek azt visszafizethetik. A miniszter a küldöttséget igen kegyesen fogadta s megígérte, hogy a kérelmet teljesíteni fogja, s így a vétel az uradalom által kitűzött végső határidőre — október 1. — megtörténhetik.

Főispánnéknak beteg. Mint részvétellel értesülünk, Dr. *Falussy* Árpádné, vármegyénk főispánjának neje, már egy hete nagybeteg fekszik. A beteg urnót Dr. *Kéthy* egyetemi tanár is meglátogatta s betegséggül a család kezelő orvosával egyetemben hagyományt állapított meg. A betegség, bár a katasztrófa kizártnak mondható; előre láthatólag 4—5 hétig is eltart. Mi szívből kívánunk mielőbbi gyógyulást.

A főispán Munkácson. *Patay* András beregi főispán kedden hivatalos látogatást tett Munkácson. Munkács városa lobogódiszben, méltó fényvel s reverentiával — üdvözlő beszéd s diadalkapival — fogadta a főispánt s tiszteletére a Csillag szálló nagytermében diszebedet adott. A főispán a grófi kastélyban szállt meg s ott fogadta a város képviselőtestületének, tanácsának s a többi küldöttségeknek tisztelgését.

Áthelyezett tanárok. A vallás és közoktatási miniszter *Demjanovics* Andor nagybereznai állami főgimn. rendes tanárt a munkácsi, *Rencz* János dr. pozsonyi kir. kath. főgimnáziumi rendes tanárt a nagybányai állami főgimnáziumhoz, mindkettőt jelen minőségében és saját kérelmekre áthelyezte.

Hymen. *Kohári* József máramarosszigeti kir. törvényszéki jegyző jegyet váltott *Martin* Olga kisasszonnyal Tasnádon. — *Darvai* és *kriesfalusi Kriesfalussy* Zsolt dr. vármegyei tb. aljegyző szombaton esküdtött örök hűséget Máramarosszigeten tomesányi *Tomesányi* Anna kisasszonynak. Ifj. *Rónay* Antal, a hasonló miniszteri tanácsos fia jegyet váltott *Pálffy* Béla ungmegyei árvaszéki úlnök leányával, *Mariska* kisasszonnyal. — *Csiktapolezai* Lázár Miklós csiktapolezai földbirtokos jegyet váltott özv. aranyidkai *Svaizer* Aladárné tasnádi földbirtokosnő leányával, *Boriskával*. — *Pap* Gyula érszentmiklósi állami tanító vasárnap esküdtött örök hűséget városunkban *Markos* György kiesigyártó és városi bizottsági tag leányával *Ilonával*.

Hivatalos vizsgálat. *Plachy* Gyula pénzügyigazgató *Nagy* Tamás pénzügyi titkár kíséretében a megyei adóhivatalok megtekintése végett köruton van.

Zászlószentelés Nagykarolyban. A mult vasárnap tartotta a nagykarolyi Kossuth-asztaltársaság zászlószentelési ünnepélyét. Az ünnepségen városunkból is többen vettek részt. A szatmári „Jószív-asztal-társaság“ Takácsi Károly elnök vezetése alatt 20 taggal képviseltette magát. Az ünnepély a róm. kath. templomban vette kezdetét, a hol dr. *Tietz* Antal kegyesrendi házfőnök mondott szép beszédet. Beszédében hazafiságra és vallásosságra buzdította a közönséget. A templom-

Egyszer már elvesztették — ezelőtt néhány évtizeddel — a birtokot; akkor visszanyerték, hogy aztán megint elveszítsék. Érdekes története van.

Az öreg Torontai Balázson kezdem, aki még teljes épségben, minden teher nélkül kapta a birtokot őstől Bálinttól. Balázs a régi kor gyermeke volt még, mint nábob, nábobhoz méltó életet folytatott. Örültségéről vármegyeszerte híres volt. Csak egy maradandó tette volt: a szabadságharcban egy egész zászlóaljat ruházott fel s tartott el.

Különben minden tette badarság volt. Ugy költött, hogy azt az óriási vagyont kétszer is el tudta volna verni. Nem folytatott öngarázda, részeges életmódot. Nem úgy verte el a vagyont mint a többi gentri. Nem ivott, nem kártyázott, szép leányok után nem futkosott. Egészen másképp: virtusból.

Egyszer kedvencez lovát, mikor megdöglött, aranyba foglaltatta, máskor egy nyári tartózkodásra a Retyezát tetejére építettett egy hatalmas palotát; óriási költségbe kerülvén a szállítás, építés, élelem stb.

Egy agárért anyigáranymot adott, amennyit nyomott; a cigánynak ezresbankón alul sohasem dobott.

Számtalan ilyen tette maradt fent. Mikor meghalt; nem maradt a birtokból semmi. Fia, a tizenkétéves Gyula, azt sem tudta, mihez kezdjen. Szerenesére egy tanár rokona modern embert nevelt belőle. Elvégeztette a fiúval a gimnáziumot, Egyetemre járatta s esinált neki állást a miniszteriumban.

Hivatalnok-ember marad örök időkhön ha a szerenesés véletlen közbe nem jön. A „szerenesés véletlen“ a tanár gondolata volt: — Te Gyula, az a tervem támadt, hogy a bekövetkezendő választáson felléptetünk képviselőnek.

Gyula nagyot nézett. Mint modern ember először is a mellékkörülményekre gondolt — Bátyám, az ajánlat nagyon előnyös az igaz, de kétes.

Először is az a kérdés, vajon egyáltalában megválasztanak-e?

— Biztosítlak, hogy igen. Biztos kerület.

— Melyik?

— Melyik? Hát a terentai kerület. Az ősi kerület, amelyet nagyapád is képviselt a pozsonyi diaetán. Mindenki előtt te vagy még mindig ott az ur!

— Jó. Tegyük föl, hogy megválasztanak. Nekem akkor le kell mondanom hivatalomról. És ha esetleg a legközelebbi választáson nem választanak meg: két szék között a pad alatt maradok.

— Az lehetetlenség kedves öcsém, az biztos kerület.

— Jöhet valami új alakulás, valami akadály közbe...

— Szó sines róla. Föllépsz. Puntum.

Fel is lépett, meg is választották. S ez az új társadalmi állás egészen átalakította ezt az embert. Ismét forgalomba jött a Torontay-név, de most nem nevettek az emberek, ha valaki Torontayról beszélt — mint annakellette — hanem mindenki a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg róla. Beszédei a parlamentben, melyekben új, mo-

Joó László
óra- és ékszer-üzletét

folyó évi május hó
1-én a Gilyen József
ur házába, a Szlávik
Zsigmond ur üzlete
mellé

helyeztem át.

ból a diszes menet, melyben a város előkelő hölgyeiből és uraiból összeállított nyoszolyópárok is részt vettek, a városházára vonult, hol Dr. Kovács Dezső és Vetzák Ede dr. tartottak beszédet. Majd kezdetét vette a zászlószögek beverése. Százharminczöt szöveget vertek a zászlóba hazafias jelszavak és idézetek kíséretében a város és vidék előkelőségei. A nagyszabású és szépen sikerült ünnepséget a polgári olvasóköri körben tartott bankett fejezte le. A lakoma alatt számos felkösztöntő hangzott el.

Lelkészi vizsgálat. *Guchal* János helybeli ev. ref. segédlelkész a lelkeszi vizsgálatot Debreczenben kitűnő eredménnyel tette le a napokban.

Áthelyezett tanítónők. A vallás és közoktatási miniszter *Güntheré Möriz* Berta diészentmártoni és *Steininger* Mária perecsenyi állami elemi iskolai tanítónőket a kolozsvári állami elemi iskolához helyezte át, *Horthy* Judit beregszászi és *Tarnóczy* Izabella mezőkaszonyi állami iskolai tanítónőket pedig kölesönösi áthelyezte.

Gyászír. *László* Pál nyug. megyei főszámvevő életének 87-ik évében Angyalosban elhalt. — *Tomer* Béla nagykarolyi iparos e hó 14-én reggeli 8 órakor, életének 30-ik, boldog házasságának 8-ik évében elhalt. — *Kovács* János helybeli ügyvéd neje e hó 12-én az esteli órákban a Kazinczy-utcán, a kir. kath. főgimn. előtt összeesett és meghalt. A járókelők bevitték a főgimn, egyik termébe s előhívták a mentőket, de segíteni már nem lehetett. Különös, hogy a jelen voltak közül nem ismerte senki. Midőn sokáig távol volt, férje keresésére indult, a rendőrségen tudta meg nejeének gyászos halálát. Földi részét pénteken délután temették el nagy részvét mellett. — *Özv. Krompászky* Károlyné, szül. *Riha* Éva e hó 12-én, délután 1/2 1 órakor, életének 63-ik, özvegyiségének 20-ik évében Nagybányán elhalt. Jótékony urinő volt, ki igen sok jót

eselkedett. A gyászszertartást *Szőke* Béla h. lelkész végezte, ki megható beszédet tartott a ravatal felett. — *Ivancsó* Miklós, az ungvári kir. kath. főgimn. VIII. oszt. tanulója e hó 12-én rövid, de kínos szenvedés után elhalt. Temetésén a főgimn. ifjusága és tanári kara testületileg jelent meg.

Templomünnep. Beregszászban a must vasárnap ünnepelték a templom védőszentjének ünnepét. A közönség zsufolásig megtöltötte a templomot. Az ünnepélyes szent misét dr. *Fechtel* János szatmári kir. kath. főgimn. tanár mondotta, szent beszédet *Goposa* Endre szatmári képezdei tanár intézett a közönséghez. Délben *Szalay* Sándor esperes-plébános fényes ebédet adott, melyen a város egész intelligenciája jelen volt.

Megjutalmazott tanító. A Budapesti Baróti társaság *Krausz* Ferencz nagyzalackai r. kath. tanítót a magyar nyelv sikeres tanításáért 100 K-val jutalmazta és elismerő okirattal tüntette ki. Minden téren lehet alkotni szépet és nagyot, de erkölcsileg mindenestre leghálásabb alkotások a tanügyi mezején érhetők el.

Pártgyűlés. A vármegyei függetlenségi párt a mult szerdán gyűlést tartott városunkban, melynek ezéjja az volt, hogy a legközelebbi megyei tisztújító gyűlésen egyértelműleg foglaljanak állást a párt emberei mellett. *Luby* Géza elnök, orsz. képviselő elnökölt, ki jelezte az összejövetel célját. Rendkívül heves vita sőt, összeesapások keletkeztek, mert többen azon véleményen voltak, hogy a tagokra pressiót akarnak gyakorolni, sőt adott szavuk megszegésére kényszeríteni. Többen ugyanis más egyéneknek tettek ígéretet, mint akiket a pártvezetőség proponált. *Császay* Bálint és *Thuri* Zsigmond a vita során el is hagyták a termet. Végre *Luby* Géza párthatározat gyanánt kimondotta, hogy a legközelebbi közgyűlésen minden párttag szabadkezett nyer, a jövő év január

1-től azonban mindenki a párthatározathoz köteles magát tartani a felmerülő kérdésekben.

Áthelyezett gyakornokok. *Szuhányi* László közigazgatási gyakornok a központból a nagysomkúti főszolgabírószághoz, Dr. *Németh* Béla mátészalkai közigazgatási gyakornok a központba helyeztetett át.

Tanügyi áthelyezés és kinevezés. A kultuszminiszter *Orlovszki* Frigyes pécsi áll. főreáliskolai helyettes tanárt ugyanezen minőségben kinevezte az ungvári kir. kath. főgimnáziumhoz. A kultuszminiszter kinevezte még *Kocsis* Mihályt az ungvári főgimnáziumhoz tornatanárrá. — *Firczak* Gyula munkácsi püspök az ungvári g. kath. tanítóképző-intézet gyakorló iskolájánál halálzás folytán megüresedett tanítói állásra *Torbics* Mihály okl. polgári iskolai tanárt nevezte ki.

Jegyzők gyűlése. A Magyarországi Községi- és Körjegyzők Országos Központi-Egylete szeptember 29-én tartja rendes évi közgyűlését Budapesten. Az alapszabályszerű tárgyakon kívül a közgyűlés a módosított alapszabály tervezettel, valamint az Erzsébet királynéről elnevezett jegyzői árvaház és segítő intézet alapszabályainak tervezetével és számos, a jegyzői kar érdekeit érintő fontos kérdéssel fog foglalkozni. A vármegyei jegyzőegyletek küldöttei szeptember hó 24-ig küldhetik be megbízó leveleiket az egyleti főjegyzőhöz Sárospatakra, esetleg szeptember 28-án délután 5 óráig az egylet elnökségének (Budapest, Pannónia szálló) adhatják át.

Joggyakornoki kinevezés. A debreceni kir. ítélőtábla elnöke *Buzáth* Jenő végzett joghallgató, máramarosszigeti lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

Áthelyezett tanítónő. A vallás és közoktatási miniszter *Arvay* Ilona kapnikbányai állami elemi iskolai tanítónőt jelen minőségében a marosvásárhelyi állami elemi iskolához helyezte át.

dernt tételeket fejtegetett: gyorsan meghozták számára a hír, népszerűség virágait.

Beszámolóbeszédje alkalmával ismerkedett meg az utódokkal. Schöfferekkel tudnivalik, akik a dominiumot megvették. Gazdag, de különben igen alacsony műveltségű s szüklátkörü családnak találta őket. A leányuk *Laura*, egy mezei vadrózsa volt. Megvolt benne minden kellék, ami egy urilánynak szükséges a társadalomban, szereplő férj oldalán könnyen érvényesülhetett volna.

Gyulának egy gondolata támadt. Az a gondolata, hogy elveszi Schöffér Laurát. Fináncziális viszonyai ugyanis már nagyon gyenge lábón állottak. De nemcsak a hozományért akart házasodni, hanem azért is, hogy e házasság által elérje régi, hön óhajtott, titkos tervét: a torontai dominium újra visszaszerzését, amelyet már mint hivatalnok kitűzött magának életezélul.

Szerelmes is volt a leányba! Holló feketete hajába, tüzes szemébe, keskeny ajkába. *Laura* meg éppen rajongott Gyuláért. Szóval, házasság lett a dologból. *Torontay* Gyula visszanyerte a régi *Torontai* dominiumot. Ujra gazdag volt, ujra ura volt az ősi birtoknak,

mivel az öreg Schöfferrék átadták a fiataloknak. És ez a tudat büszkeséggel, új érzésekkel töltötte el a régebben még egyszerű hivatalnok — embert!

Kitört belőle az igazí, a csak lappangó *Torontay*-vér! Amíg szük körülmények között kellett tengődnie, addig eszébe se jutott a nagyolás s most mikor újra ur, gazdag volt: telemarokkal szórta a pénzt.

Amíg szegény volt, áhítozott az elvesztett birtok után; most, hogy elnyerte, nem tudta megbeesülni, megtartani.

Pedig modern ember volt. Tudta a pénz becsét, józanul, megfontoltan gondolkozott, s mégis olyan vállalatokba kezdett, amin lassanként egész vagyonát elvesztette! Eszébe vette, hogy ő milliomos lesz, és a meglevőt is elvesztette! Aki sokat markol, keveset fog!

Óriási vállalatai egymás után mentek tönkre, nem ütött be a komló- termés, amitől pedig rengeteg pénzt várt;

E kudarc után jött a másik: másfélviásás, kutatás után sem találták meg a biztosnak hitt petróleum forrást. Majd azt hozták hírül, hogy tárnája bedült s mikor újra rendbe hozva ismét dolgozni kezdtek benne, azzal

lepték meg, hogy nincs több vas a bányájában.

Emellett a fővárosi élet is rengeteg pénzt emésztett fel. *Torontai* társadalmi állása megkívánja a nagy háztartást és az a körülmény, hogy *Torontainé* származásának alacsony voltát csakis az anyagi helyzettel pótolhatta.

Bizony, dobra került a szép *torontai* dominium.

Odaveszett a *Torontai*akra nézve örökre, mert mikor egyszer élte végén *Torontay* Gyula, lelkére kötötte fiának *Tihamér*nak, hogy köszörrülje ki életében a esorbát s szeresse vissza az őst dominiumot, az ifju *Torontay* előrelátóan azt felelte apjának:

Minék édes apám? Ha visszanyerném, a fiam vesztené el. Ha a fiam visszazerné, az unokám hágna nyakára. Végzete az már a *Torontai*aknak, hogy elveszítsék az ősi dominiumot!

Nem is nyerték többé soha vissza. Jelenlegi ura *Skuteczky* Demeter. Mikor erre utazom s a vonatunk elrobog a vetések, a soktornyú kastély mellett: mindig eszembe jut a *torontai* dominium története: —

kitűnő Aminő-égű és legolcsóbbnak elismert

„JÓKAI“-féle törölőgummi és rajzeszköz

0,2 yedűl nálam kapható.

FIGYELEM!

Uj bekötéssel ellátott

használt tan- és segédkönyvek

félárban,

valamint mindenféle papir-, író-, rajz- és festőszerek a lehető legolcsóbban kaphatók

WEISZ IZSÁK

könyv- és papirkereskedésében Szatmáron, Deák-tér 22. szám, a „Fehér-ház“ alatt.

Egyes művek

valamint egész könyvtárak

a legmagasabb árban

megvétetnek.

Alakuló gyűlések. A szatmári kir. kath. főgimn. Gyorsiróköre szept. 18.-án tartotta alakuló gyűlését Dr. Fodor Gyula vezetőtanár elnöklete alatt. A tisztikar következőkép alakult meg: Titkár: Varga Endre VIII. o. t. Előadók: Bérczi Sándor és Varga Endre VIII. o. tanuló. Pénztáros Radó Gyula VIII. o. t. könyvtáros: Bolhis György VIII. o. t.

Rónaszék községnek örömnappja volt f. hó 14.-én, mikor a renovált kálváriát és az új statió képeket megáldotta *Masa* Viktor atya, a kaplani Ferenczrendi ház főnöke. Reggel 9 órakor processió indult a plebániatemplomból a kálváriára s daczára a borongós időnek, nemesak a helybeli lakosságuak mind két felekezethez tartozó sokasága, hanem a vidék is nagyszámmal volt képviselve. A sugatagi hivek nagy processióval vettek részt. Megérkezve a remek fekvésű kálváriára, a nap jelentőségéről szíveket átjáró beszédet intézett a néphez *Masa* Viktor atya. A szent beszéd elhangzása után kezdetét vette az egyes fülkők és az új stáció — képek megáldása. A statio képek, egyházmegyénk minden szépért és hasznosért lelkesülő főpapjának, Kádár Ambrus praelátus kanonoknak kegyes ajándéka. Egyházmegyénk e legszebb kálváriája semmi alappal nem bír, mely a fenntartást viselhetné, ma diszben áll. Gondoskodik fenntartásáról a jó Isten, ki oly plebánost adott a hitközségnek mint Ekkel Lajos. A tavasz óta járt, kelt, fáradott, pedig a járás-keles sokszor nagyon nehezére esett. Kárpótolva a fáradsága azon lelki örömmel, melyet megért, mert úgy a kálvária, mint a templom oly diszben van, melyet csak messze földön lehet találni. A rónaszéki buzgó hivek vasárnap tömegesen köszönték meg plebánosuknak gondosságát, kérve Isten áldását további működésére. A kálvárián mondott nagymise és keresztelés alatt a szlatinai bányász zenekar játszott.

Tanügyi kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Macsek* Lajos okleveles tanítót a halmi, *Plank* Károly okl. tanítót a zsófiafalvai, *Spitz* Berta okl. tanítónőt a nagyszöllősi, *Mazurek* Ferencz újbányai tanítót és *Mazurekné* Ploy Irén újbányai tanítónőt a gyulai állami elemi népiskolához rendes tanítóknak, illetve tanítónőknek nevezte ki.

Művész-estély. Az országsszerte ismert nyug. honvédszázad-százados, *Fráter* Loránd, kit a zene iránti nagy hajlandóság vitt a művészi pályára, e hó 23.-án este a városi színházban előadást rendez. Művészete nemesak a fővárost, de az ország legtöbb városát valószínűs látza ejtette s utja diadalut volt. Kellemszórakoztató művészi estélyben leendő része városunknak, valamint vidéke közönségének, minthogy ugyan-e napon lesz a löverseny is megtartva. E ritka művészi estélyre felhívjuk közönségünk figyelmét.

A nagykarolyi törvénysszék ügyében Nagyvárad város törvényhatósága a múlt nap hozta meg határozatát, melyben erélyes hangon tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely a nagyváradai törvénysszék területének megeseonkítását célozza. Ebben a kényes kérdésben tehát nemesak Szatmár város közönségével fog meggyülni a baj, hanem mindazon törvényhatóságokkal, melyek

törvénysszékük területének integritását féltik. A nagyváradai törvényhatósági közgyűlésen dr. *Kelemen* Samu, Szatmár város képviselője is jelen volt, épen az ő jelenlétére való tekintetből tüzték ki tárgyalásra soron kívül Szatmár város átiratát.

Leszállott a pótdó. *Novák* Lajos főszámvevő elkészítette a jövő évi költségelirányzatot, mely főleg azért öröndetes, hogy a községi pótdó 70-ről 66%-ra száll.

Szatmárvármegye őszi rendes közgyűlése október hó második felében tartatik meg.

A jövő év választói. Városunk központi választmánya megállapította a jövő évi választók névjegyzékét. A választók száma 1787, vagyis 35-tel kevesebb, mint a múlt esztendőben.

A postaépület ügye. Említettük lapunk multkori számában, hogy Szatmár város tanácsa felirt a miniszterhez egy megfelelő új postaépület létesítése tárgyában. Közöltük azt is, hogy a miniszterium nem idegenkedik az ügy kedvező elintézésétől s utasítva lett a nagyváradai posta és távirda igazgatóság, hogy a várossal lépjen tárgyalásba. *Kelemen* Samu képviselő Nagyváradon jártában felkereste a posta és távirdaigazgatót, ki a legnagyobb jóakarattal nyilatkozott s kilátásba helyezte, hogy a miniszterium és az igazgatóság részéről már a közel jövőben meg fogja vizsgálni egy kiküldendő bizottság a jelenlegi postaépületet, s a megejtett szemle után hozza meg a miniszter az érdemleges döntést.

Mulatságok. A németi részi gk. egyház szeptember 30.-án rendezi táncmulatságát a Vigadóban. Az önkéntes tüzoltó egyesület okt. 7.-én tart szüreti mulatságot szintén a Vigadóban, az ács munkások orsz. szakegyesületének szatmári csoportja szept. 30.-án tartja világposta levelezéssel egybekötött zártkörű táncmulatságát a Pannóniában.

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal forduljon *Vuja János* cipőkereskedéséhez, Szatmár (Deák-tér), hol mérték után készülnek a legesinosabb és legtartósabb férfi női és gyermekcipők.

Ki akar postatiszt lenni? Posta-távirda segédtisztekké kiképzés céljából a m. kir. posta-távirda és távbeszélő hivatalokhoz 1906. évben a budapesti posta-távirda igazgatóság kerületbe negyven (40) a kassai, kolozsvári, nagyváradai, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári és zágrábi kerületekbe pedig egyenként husz (20) vagzis összesen 200 növendék vétetik föl. Növendékké fölvételért azon magyarhonos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőségük pedig a horvát nyelvet szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. az iskola bevégezése és növendékké fölvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mi-

vel foglalkozott. — Ezen feltételeken kívül a pályázók, községi erkölcsi bizonyítvánnyal feltüntetett magaviseletüket, közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távirda és távbeszélő szolgálatra. testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A fölvételért saját kezüleg írt jvenkint egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elsorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1906. évi október hó 10-ig lehet folyamodni. — A kérvény az illető posta-távirdaigazgatósághoz czimezve azon posta-távirda hivatalnál nyújtandó be, hova folyamodó növendék felvételét óhajtja. — A folyamodványokra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávezetendő. Mely posta és távirda hivatalok vannak növendékek fölvételével felhalmozva arra nézve bármely posta-távirda igazgatóság, illetve hivatal. tájékoztatást nyújt Budapesti posta-távirda hivatalához kiképezésre csak oly növendékek vehetők fel, kik helyben szüleinél vagy rokonaiknál laknak. — A fölvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhezvétele után legkésőbb november hó 15.-én megkezdeni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképezés alatt állanak, ezen kiképezés elsőfélévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek, az első év második felében azonban kincstári postatávirda hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona, a negyedik évben havi 50 korona napidij átalányt kapnak. — Nem kincstári posta-távirdahivataloknál a díjazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért szonban a postamesternek nem szabad díjat szedni. — A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirdaigazgatóság székhelyén vizsgára boesájtnak és a vizsga sikeres letétele után kineveztetésükig kincstári postatávirdahivataloknál napidijas, vagy nem kincstári hivataloknál kiadói minőségben nyernek alkalmazást. Nagyvárad, 1906. szeptember 13.-án. *Schöpfung*, kir. tanácsos postatávirda igazgató.

Váltóhamisító bérlő. Jeremiás Imre halmi gazdálkodó több jómódu halmi ember részére váltót hamisított. Mikor az első hamisításra rájöttek, önként jelentkezett a vizsgálóbírónál s töredelmes vallomást tett. Az első hamisított váltó összege nem volt nagy. Összegére Jeremiás vagyona is fedezetet nyújtott s így a vizsgálóbíró nem tartóztatta le. Azóta azonban több hamisításra jöttek rá, melyekkel a halmi két pénztintézetet és majdnem az összes szatmári bankokat megkárosította. A hamis váltókra körülbelül 10—12 ezer koronát kapott. Azonkívül kisebb-nagyobb kölesönöket vett fel termésére, előleget kért kereskedőktől s az így összeszedett pénzen megszökött. A károsultak nevében Dr. Borgida Lajos szatmári Dr. Székely Mór és Dr. Timár Zsigmond halmi ügyvédek feljelentést tettek az ügyességben. Jeremiást most a esendörök keresik. A bankok kárának a váltóhamisító vagyonából csak kis része térül meg. A szerencsétlen megtévedt ember már régóta lakott Halmiban, a hol mindenki tisztességes, becsületes embernek ismerte.

Az összes intézetekben bevezetett és az Igazgató urak által előirt **tankönyvek** használt állapotban **félárban** kaphatók:

: Pontos és figyelmes kiszolgálás! ::

HUSZÁR ALADÁR

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében

Szatmár-Németi, Deák-tér 9. Dr. Lengyel Márton ur. házában.

Magyar gyártmányu rajzeszközök, vonalzó, rajztömbök, jegyzőkönyvek, füzetek, iskolai táskák, valamint mindenféle papír, író-rajz és festőszerek legolcsóbb árban kaphatók.

Szolid árak!

Gyilkos részeg ember. Kikó Juon kis-gérczi lakos — ki már 3 esztendőt ült emberölésért — a múlt nap berugva garázdálkodott az utczán. Szembejött vele 4 községi rendőr, a kik szép szóval hazaküldték a részeg embert. Kikó birkózni kezdett a rendőrökkel, miközben kikapta egyiknek kezéből a fegyvert s azt Kalin György községi rendőrré sütötte. A szerencsétlen rendőr nyomban meghalt. A balmi járásbíró megindította a vizsgálatot. Kótay Károly aljárásbíró a gyilkost letartóztatta és bekísértette a szatmárnémeti kir. ügyészség fogházába.

Az iskolai évad közeledtével olvasóink b. figyelmébe ajánljuk Weisz Izsák „Fehér ház” alatti Antiquár könyvkereskedését, ahol mindenféle **tankönyvek használt állapotban** igen kedvezményes árban szerezhetőek be.

Eladó borkészleteket nagymennyiségben tart nyilván a Szatmár megyei Gazdasági Egylet titkári hivatala (Szatmár, Verbőci-utca 5.), ugyanott minta üvegek is rendelkezésre állanak.

Tanítók figyelmébe. HUSZÁR ALDÁR szatmári könyvkereskedő „Szatmár megyei irka” címen különösen az elemi iskolák növendékeinek felette fontos, Szatmár vármegye térképével és leírásával, továbbá szorzó táblával ellátott 2 filléres irkát bocsátott közre. Az igen olcsó 12 oldalas irka a legfinomabb papiranyagból készült, kiállítása is izléses, kifogástalan. A vármegye leírását Mihály Ferenc állami elemi iskolai igazgató eszközölte. Ezen irkát, tekintve azt, hogy csekély árának bizonyos százaléka a leendő szatmári tanítói internátus javára fog fordíttatni, igen ajánljuk a tanító urak és tanítónők becses figyelmébe és pártfogásába.

Közygyűlés. A jótékony nőegylet f. hó 25-én kedden d. u. 4 órakor a városháza nagy tanácstermében évi közygyűlést tart, melyre a tagokat és a nagyközönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk Vuja János cipőkereskedését, hol ezideig a legjobb és legtartósabb cipők vannak raktaáron.

Uj üzlet megnyitás! Van szerencsénk a nagyérdemű vevőközönség b. tudomására hozni, hogy Szatmáron, Kazinczy-u., Wallon-féle házban a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett *férfi-, női és gyermek cipő-üzletet* nyitottunk. Több éven át a helybeli piacon ugyszintén Budapesten és az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalataink és elsőrendű összeköttetéseink folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. vevőközönséget jó, tartós és legdívatosabb cipőkkel olcsón kiszolgáljuk. Kérve a nagyérdemű vevőközönség szíves pártfogását kiváló tisztelettel *Grünfeld Testvérek*.

Jó tudni. Ne küldjük pénzünket Fiuméba, Triestbe, sem Hamburgba, mert ép oly jó és olcsó kávét, teát és rumot rendelhetünk

és kaphatunk **Néhma** kávébehozatalában Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz. (Kizárólagos üzlet.)

Ingyen Naptár! 1907 évre szóló 400 oldalas nagy képes naptárt kap az a ki Néhma Ferencz órás ékszerész és látszerész üzletéből Szatmár (Deák-tér Vécsey-ház) 5 K. árut vásárol. — Árjegyzék bérmentve. Mindennapi használatra legjobb a pontosan szabályozott „Vasuti Óra” ára 9 K.

Szatmári löverseny-

Nevezések.

Szatmár, 1906. szeptember 23. vasárnap.

II. *Sikverseny.* 1150 korona; ebből 800 korona adva Szatmár szab. kir. város által, 350 kor. az Urlovasok szövetkezete által, 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a második, 100 kor. a harmadik, 50. kor. a negyedik beérkező lónak, 3 é. és id. lovak részére, melyek az 1905—1906. években 760 kor. a értékű versenyt nem nyertek. Táv. kb. 1600 m. Teher 3 é. 66. 4. é. 70. 5. é. és id. 73 kg. Kanca és heréltre 1½ kg. kevesebb. Minden 400 kor. összneremény után 1 kg. több, halmozva 3 é.-nél 7 kg.-ig, 4 é. és id.-nél 5 kg.-ig. Félvéreknél 3 kg. engedmény. Lovasok, kik még 400 K. értékű versenyt nem nyertek, 5 kg. súly engedménnyel lovagolhatnak.

Beiratás 10 kor., további 20 kor. az indulóktól.

1. Balás Iván ur. id. s. m. *Világos*.
2. br. Berg Herman száz. 3. é. sp. h. *Percent*.
3. Hagelin Hennig száz. id. p. k. *Caserta*.
4. Ugyanaz 3 é. p. k. *Timelles*.
5. Karácson hdn. *Avanti*.
6. Kazy István ur. id. s. k. *Lissa* fv.
7. Gr. Merveldt Miksa száz. 3 é. sp. k. *Robot*.
8. Ugyanaz 3 é. p. m. *Gosse*.
9. Nagy Ákos száz. 5 é. p. k. *Gote Elf*.

III. *Hölgyek díja.* Vadászverseny; 200 kor. értékű tiszteletdíj a második, 50 korona értékű tiszteletdíj az elsőnek, 100 kor. értékű tiszteletdíj a harmadik beérkező lónak, a negyedik beiratási díját menti. Táv. kb. 4000 m. Szatmár megyében vagy Szatmárnémeti szab. kir. város garnizonjának tagjai bona fide tulajdonában levő 4 é. és id. félvér lovak számára. Teher kiegyenlítés nélkül. Lovagolva 50 m.-el a master után. Dress nem kötelező.

Beiratási díj 10 kor.

1. Dr. Galgóczy István ur. id. sp. h. *Sólyom*.
2. Kovács Miklós ur. 5 é. sz. k. *Flóra*.
3. Kőlessey Gábor ur. id. sz. k. *Lády*,
4. Nagy György ur. 5 é. p. k. *Babám*.

IV. *Akadályverseny.* 1150 kor. adva az Urlovasok Szövetkezete által. Ebből 800 kor. a győztesnek, 200 kor. a második, 100 kor. a harmadik, 50 kor. a negyedik beérkező lónak. 4 é. és id. lovak számára melyek 1905

—1906. években 760 kor. értékű akadály versenyt nem nyertek. Táv. kb. 4000 m. Teher 4. é. 68 kg. 5. é. 73 kg. id.-re 75 kg. Lovasok kik. még 400 K. értékű versenyt nem nyertek, 5 kg. súlyengedménnyel lovagolna

Beiratás 10 kor., további 20 kor. az indulóktól.

1. Báró Berg Hermann száz. id. s. k. *Barkarol*.
2. Hagelin Henning száz. id. p. k. *Caserta*.
3. Ugyanaz 4. é. p. m. *Csúró* fv.
4. Kazy István ur. i. s. k. *Liszva*.
5. Gróf Merveld Miksa száz. id. p. m. *Ismét*.
6. Ugyanaz 4. é. s. h. *Jutalom*.
7. Nagy Ákos száz. 5. é. s. m. *Olyankines* fv.
7. Streicher Lajos hdgy. id. s. h. *Ineze*,

V. *Tenyészverseny.* Sikverseny, 1000 kor. adja a földművelésügyi m. kir. Miniszter Ur (a díj megadásától feltételezve). Ebből 700 kor. az elsőnek, 200 kor. a második, 100 kor. a harmadik beérkező lónak. 4-ik ló beiratási díját menti. Szatmár megyei Gazdasági Egyleti tagok tulajdonában levő, 3 é. és id. Magyarországi félvér mének és kancák számára. Táv. kb. 2000 m. Teher 3 é. 66 kg. 4 é. 70 kg. id.-re 73 kg., kancákra 1½ kg. kevesebb. Lovaknak, melyek legalább 500 koronás versenyt nyertek, 5 kg. több.

Beiratási díj 15 kvr. további 10 kor. az indulóktól. Legalább 4 különböző tulajdonos lovának kell indulni, hogy a díj kiadassék.

1. Berencei Kovács Jenő ur. id. p. m. *Násznayy*.
2. Berencei Kovács Miklós ur. 5 é. sz. k. *Flóra*.
3. Kubinyi György száz. 4 é. p. k. *Mondja csak*.
4. ifj. Meszes Mátyás ur. id. v. p. k. *Menyecske*.
5. Nagy Ákos száz. 5 é. s. m. *Olyankines* fv.
7. Ugyanaz 4 é. p. m. *Galifard For*.
7. Paxy Kornél hdgy. 5 é. p. k. *Marsa*.

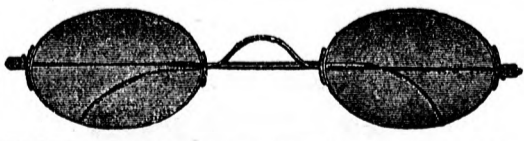
VI. *Gátverseny.* 750 korona; ebből 600 kor. adva a Magyar Lovaregylet által a földművelésügyi m. kir. miniszterium támogatásából 600 kor. győztesnek, 100 kor. a második, 50 kor. a harmadik beérkező lónak. 4 é. és id. lovaknak, melyek 1905—1906. években 760 kor. értékű akadály vagy gátversenyt nem nyertek. Táv. kb. 2400 m. Teher 4 é. 65 kg. 5 é. 69½ kg., id. 71 kg. Minden, 400 kor. összneremény után 1 kg. több 5 kg.-ig. 5 é. és id. nyeretlen lovakra 3 kg. engedmény.

Beiratás 10 kor., további 10 kor. az indulóktól.

1. Balás Iván ur. id. s. m. *Világos*.
2. Báró Berg Hermann száz. id. s. k. *Barkarol*.
3. Hagelin Hennig száz. id. p. k. *Caserta*.
4. Ugyanaz 4 é. p. m. *Csúró* fv.
5. Kazy István ur. s. k. *Liszva*.
6. Gróf Merveldt Miksa száz. id. p. m. *Ismét*.
7. If. Meszes Mátyás ur. id. vp. k. *Menyecske*.
8. Nagy Ákos száz. 5 é. s. m. *Olyankines* fv.
9. Streicher Lajos hadgy. id. s. h. *Ineze*.

Lezárattott 1906. szept. 15.-én este 8 órakor.

Poszvék Nándor
verseny titkár.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zvickerek, látszerészeti cikkek

ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindenféle inga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

RÉTAY ÉS BENEDEK

Oltárépítő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlók gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 59. SZ.

IRODALOM.

Egy kis tanulmány czim alatt Szatmár Miklós tollából egy füzetet vettünk, mely a baromfitenyésztés terén szerzett megfigyelésének igen értékes tárháza. Széles látkörrel, nagy ügyszeretettel gyűjtött tapasztalatokra hívja fel minden sora az érdeklődők figyelmét. Valóságos kincs gyűjtemény, mely hivatva van a baromfitenyésztés fejlődésének lendületet adni. Ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. A füzet Budapesten a Pátria irodalmi vállalatnál 80 fillérért kapható. —

Nemzeti Állam czim alatt rendkívül elevenen szerkesztett társadalmi és közgazdasági hetilap indult meg a fővárosban. A lapnak az az intenciója, hogy társadalmi uton szolgálja a magyar nemzeti állam kiépítését. A Nemzeti Állam első számának vezető cikkét Hoek János országgyűlési képviselő írta. Szerkesztősége Kerepesi-ut 72. szám alatt van s előfizetési ára egész évre 12 korona.

Érdekes röpirat. Rendkívül érdekes és figyelemreméltó röpirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferencz Lajos tollából „Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról“ czim alatt. A szerző eleven tollal írt munkájában itt-ott kiméletlen de mindig jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kell tenni, mert csak így lehet nagy, szabad és független. A röpirat második része a nemzetiségi kérdések megoldásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A röpirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

A Szatmár-bikszádi vasut menetrendje.

Vegyes vonat.		Vegyes vonat.	
6112. szám	6114. számu	6111. szám	6113. szám
Indul		Érk.	
9.—	7.26 Szatmár	8.08	6.24
9.06	7.32 Szatmár-Szentvér	8.03	6.19
9.26	7.52 Batiz	7.45	6.01
9.59	8.25 Gombás	7.12	5.28
10.15	8.40 Sárközujlak	6.56	5.12
10.32	8.57 Sárköz	6.50	5.06
10.52	9.17 Gyertyános	6.22	4.38
11.08	9.33 Muzsdaj	6.06	4.22
11.38	10.03 Avasújváros	5.46	4.02
12.06	10.31 Vámfalu	5.13	3.28
12.31	10.55 Avasfelsőfalu	4.51	3.05
12.50	11.14 Bikszád	4.26	2.40

— jel az éjjeli időt jelenti.

Pályázati hirdetés.

Turterebesben a rk. hitközségnél két tanítói esetleg 1 tanítói és egy tanítónői állás lesz üresedésben. Mindkét állás javadalma 800 korona készpénz és természetbeni lakás. — Az állás f. év okt. 1-én elfoglalandó. Pályázók kérvényeiket f. hó 25-ig **Dimand Lajos** h. espereshez küldjék be Turterebesre, Ugocs a m.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

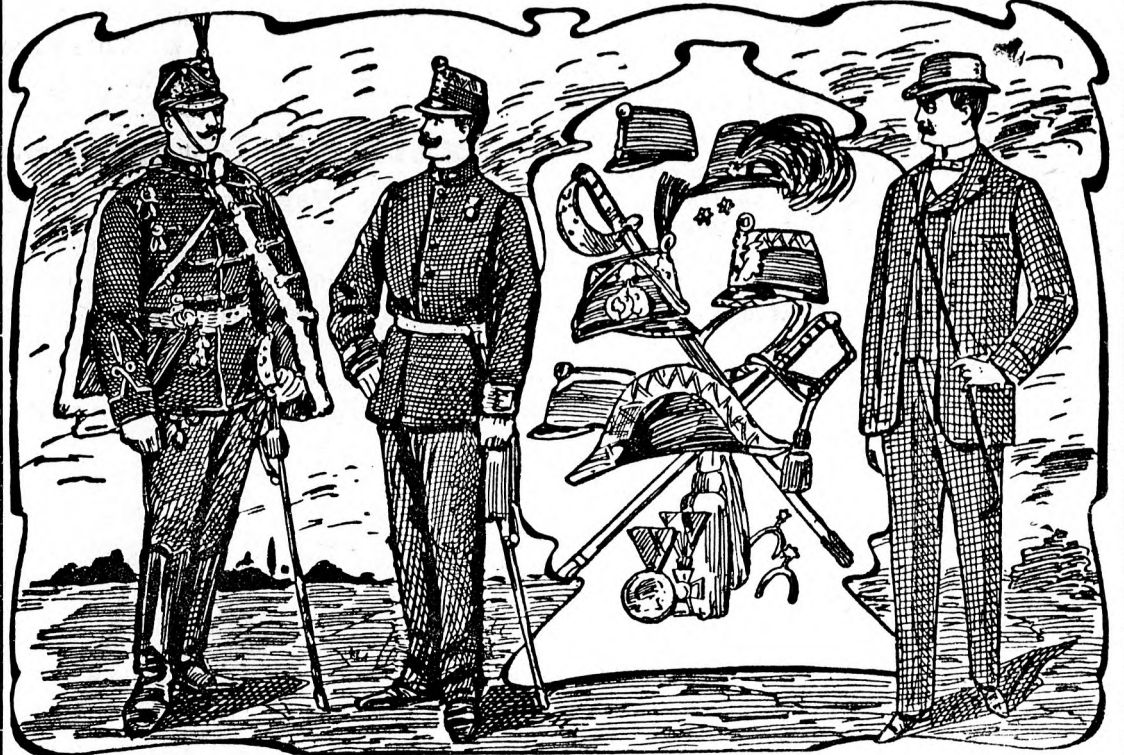
Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház) aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csak **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban **csizpöket** és **csizmákat nagyon is versenyképes áruk mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte,** és a kinokáru **csinosság dolgában is párját ritkítja**

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyt, papi reverendákat:** mindennemű öltöny készítésnél a fősúlyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben. Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom,** min bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltenek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

181—26—3

PÁLYAZAT.

A magasrévi (Pálóczi fiókegyháza.) róm. kath. tanítói állomásra: **Javadalma:** Két szoba-konyhából álló lakáson, 869 □ öl kert és istálon kívül a jászóvári prépostságtól **Készpénzben** 200 korona, **terményekben** 5 hl. buza, 13.60 hl. rozs, 1.5 hold tavaszföld, 24 km. beszállított tüzelőfa. E termények pénzértéke 264 kor. 28 f. Hitközségtől 96 kor. és mintegy 120 kor. tandíj, 2 h. 227 □ öl szántóföldnek hasznélvezése, melynek k. tisztajövedelme 14 kor. 70 f. Az adót javadalmas fizeti. Tót nyelven beszélők előnyben részesülnek.

Az iskolaszékhez intézett és felszerelt kérvények 1906. szeptember 20-ig Sirulszky Gyula espereshez küldendők Kistrába (u. p. Szürte Ungmegye.)

Szolid munka! ————— Pontos kiszolgálás.

100.000

lábat tesz tönkre a szűk cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS

czipész mesternél

SZATMÁRON

(Bölynyi-ház) **Széchenyi-u. 7.**

— a püspöki palotával szemben. —

169—26—6

Az alábbi elsőrangú czégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Van szerencsénk felhívni a t. vevő közönség figyelmét az őszi és téli idényre érkezett **bel- és külföldi gyapju - szöveteinkre,** melyekből 25 frttól kezdve igen jó öltönyt készítenk mérték szerint.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók, SZATMÁR

182.

Néhma Ferencz órás ékszerész és látszerész üzlete

Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálása folytán egyedüli keresztény ékszerész.

Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!

Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk. Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

183.

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér
Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémmzárral. Képeretek (secesios, antik, és barok ráma) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel **Győry Károly.**

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér

184

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisváros háza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél, lágosért és posztóért jótállást vállal.

LEGSZOLIDABB SZABOTT ÁRAK!

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. é közönség szives tudomására hozni, hogy a közlegő idényre *cserep-, porcellán-szines és majolika KÁLYHÁKHOZ* takaréktűzhelyek, fürdőkádak és porcellán fayans *falburkolatokhoz* szükséges lemezekkel raktáramat gazdagon berendeztem és pedig azért, hogy a késő őszi sürgőseket halasztásokat és panaszokat kikerülhessem.

Elvállalok bármily nagyszabású épületberendezéseket, jó, olcsó és kellő szakértelemmel előállított munkáimért felelősséget vállalok. Üzletem 10 évi fennállása és fokozódó fejlődése tekintetben biztosítékot nyújt.

Kazinczy-utca 10. sz. a. levő és ugyancsak 10 éve fennálló *bazár* üzletemet minden kigondolható áruval dusan berendeztem úgy, hogy a mélyen tisztelt közönség nálam minden szükségletét a legolcsóbb árban beszerezheti.

A t. közönség pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel;

Blatniczky István.

Ócska kályhák átrakása és javítása elvállaltatik.

Óriási választék konyhafelszerelésekben.

Gyermek-kocsik és utazó-kosarak.

Jégbe hűtött Dréher sör.

FÓGEL KÁROLY

fűszer-, bor-, tea-rum- és csemege különlegességek üzlete
Deák-tér 4. sz. SZATMÁR, Főposta épület.

Kapeluszt Testvérek likörgyárosok különleges likőrei.

Ratafia, Jarzebnika, Dereniowka, Kuntuszowka, Litweska, stb. főraktára.

Kávékban nagy választék. 1 kiló 1 frt 10 kt.-tól feljebb. 5 kiló vételnél franco küldöm. — Nagyterjedelmű árjegyzékom kívánatra megküldöm.

Fógel Károly.

Eredeti töltésben Schätz J. tápmalátasőre a legjelesebb egyetemi tanáraink által van ajánlva mint legtapáltoóbb. 1 üveg ára 18 kr.

Kitűnő asztali 6-bor 1 liter 32 kt.

Kitűnő asztali ujbor 1 liter 30 kt.

Uj ruhaüzlet! = Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Férfi-öltönyök legjobb és legtartósabb szövetből

Legujabb divatu női szórme-spenzerek mindenféle színben.

Leányka tavaszi és téli kabátok

Svéd bőr gazdász és automobil kabátok.

KORAI ÁRMIN

teljesen friss és dusan felszerelt férfi-, női- és gyermekruha raktára Szatmár, Deák-tér 21.

Megérkeztek az őszi és téli idényre a hazai és külföldi különlegességek.

Bámulatos olcsó árak!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Gyermek korcsolya hosszú és rövid téli kabátok.

Legujabb szabásu awat nadrágok.

Szabadalmazott 27866. Gentri Nauen lord-kabátok.

Hosszu és rövid asztrachán Wekerle téli kabátok

Ferencz József smoccink szalon ruhák.

Legujabb divat-szabásu női fekete és szines hosszú és rövid kabátok

Eső-köpeny, felöltő és átmeneti kabátok.

Legtartósabb zsolna-brassói szövetből iskolaöltönyök.

Biber, bizám, iltisz és szilckin bélésü városi bundák.

Erdelyi, farkas- és róka bélésü utazó-bundák.

Bricses lovaglő csizma-nadrágok.